[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1314: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 537

ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ

ਲਾਲਰਿੰਟਲੁਆਂਗਾ ਸੈਲੋ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਛੁੱਟੀ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 16021 ਆਫ 2023)

16 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(b)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ।

ਹੈੱਡਨੋਟ

ਜ਼ਮਾਨਤ - ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 - ਧਾਰਾ 37 - ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 37(1)(b)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ।

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 - ਧਾਰਾ 37 - ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ - ਧਾਰਾ 37(1)(b)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ:

ਫੜਿਆ ਗਿਆ: ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਯੋਗ ਹੈ - ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 21(c)/29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈਰੋਇਨ 1.040 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 37, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਮਰੀਜ਼ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਐੱਚਆਈਵੀ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਿਊਮਨ ਇਮਯੂਨੋਡੈਫੀਸ਼ੀਅਨਸੀ ਵਾਇਰਸ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰਡ ਇਮਿਊਨ ਡੈਫੀਸ਼ੀਅਨਸੀ ਸਿੰਡਰੋਮ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 2017 ਦੀ

ਧਾਰਾ 34(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ - ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਤਰਜੀਹੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। [ਪੈਰਾ 8,10,12,13]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕਸਟਮ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦਾਲੀਵਾ ਨੇਡੀਰਾ [2004] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1092: (2004) 3 ਐਸਸੀਸੀ 549; ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ [2020] 3 ਐਸਸੀਆਰ 348: (2020) 12 ਐਸਸੀਸੀ 122 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਭਵਾਨੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1991 – ਵੱਖਰਾ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985; ਹਿਊਮਨ ਇਮਯੂਨੋਡਫੀਸ਼ੀਐਂਸੀ ਵਾਇਰਸ ਐਂਡ ਐਕੁਆਇਰਡ ਇਮਿਊਨ ਡੈਫੀਸ਼ੈਂਸੀ ਸਿੰਡਰੋਮ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 2017; ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਜ਼ਮਾਨਤ; ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ; ਜੁੜਵਾਂ ਹਾਲਾਤ; ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥ; ਹੈਰੋਇਨ; ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ; ਐੱਚਆਈਵੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਦੋਸ਼ੀ; ਐੱਚਆਈਵੀ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਹੋਣ ਦੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਧਾਰਾ 37 ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪੀਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ (ਫੌਜਦਾਰੀ) ਨੰ. 2023

2023 ਦੇ ਬੀਏ ਨੰ. 38 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਖੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 29.09.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਵਿਜੀਤ ਮਨੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਬਖਸ਼ੀ, ਟੀ.ਕੇ. ਨਾਇਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਰਬਿਆਂਗ ਖੋਂਗਵੀਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਹੁਕਮ

1. ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ ਨੇ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਖੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 38/2023 ਵਿੱਚ 29.09.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਪਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

2. ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 06(02)23 08.02.2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦੋਸ਼ੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ X) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 (ਛੋਟੇ ' ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 21(c)/29 ਦੇ

ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ 'ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ X' ਵਜੋਂ ਜੋੜਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਮਨਾਮੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਿਊਮਨ ਇਮਯੂਨੋਡਫੀਸ਼ੈਂਸੀ ਵਾਇਰਸ (ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ.) ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 16.03.2023 ਤੋਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. X, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(c)/29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਲੀਹਰੀਅਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ. 22(03)2023 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਰਸਮੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 11.04.2023 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 27.06.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਖੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ.22(03)2023 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

3. ਇਹ NDPS ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(b)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, FIR No.06(02)23 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 29.09.2023 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ, 29.09.2023 ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੋਸ਼ੀ-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਕਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਕਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਬੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 38/2023, ਜੋ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਕਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਫਤਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ 02.07.2024 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਕਸ ਨੂੰ 16.07.2024 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 29.09.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਕਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ 29.09.2023 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁਣੌਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ।

5. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਾਂ ਮਨੋਰੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1) (b)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਕਤ

ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

"37(1)(b)(ii)- ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

6. ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ: -

"ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਕਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਮਨੋਰੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ।"

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਕਸਟਮਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦਲੀਵਾ ਨੇਡੀਰਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ NDPS ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(b) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 37(1)(b)(ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਾਜਬ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(b)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁੜਵਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੰਚਤ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੁੜਵਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਵਾਜਬ ਆਧਾਰਾਂ' 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਪਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(b)(ii) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ।

8. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(b)(ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ NDPS ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

9. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ X ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 22(03)2023 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 27.06.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 55.68 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸਦੇ HIV ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਹੋਣ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"30. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

10. ਵਿਸ਼ਾ ਐਫਆਈਆਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ(ਆਂ) 21(ਸੀ)/29 ਅਧੀਨ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 06(02)23, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 1.040 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਕਸ, ਮਿਤੀ 29.09.2023 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ, ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐੱਚਆਈਵੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37(1)(ਬੀ)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 37, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ

ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ NDPS ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21(c)/29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 1.040 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਵਾਨੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਰਫ਼ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਣਾ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੈ। ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਵਾਨੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧ(ਆਂ) ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ HIV ਮਰੀਜ਼ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਸਖ਼ਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੋਸ਼ੀ-ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ.ਐਕਸ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

11. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ-ਮੰਤਰੀ-X ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਰਪਣ/ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

12. ਇਸ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ-X HIV ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਹੈ, ਉਹ ਹਿਊਮਨ ਇਮਯੂਨੋਡੈਫੀਸ਼ੈਂਸੀ ਵਾਇਰਸ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰਡ ਇਮਿਊਨ ਡੈਫੀਸ਼ੈਂਸੀ ਸਿੰਡਰੋਮ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 2017 ਦੀ ਧਾਰਾ 34(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“34. ...

...

(2)। ਕਿਸੇ ਐੱਚਆਈਵੀ-ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗੀ।"

13. ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ।

14. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ
(ਗੀਤਿਕਾ. ਕੇ, ਐਲਸੀਆਰਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ)

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ